

ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 27.5.2021 г.
C(2021) 3656 final

СТАНОВИЩЕ НА КОМИСИЯТА

от 27.5.2021 година

относно промените в характеристиките на замразените финансови средства

СТАНОВИЩЕ НА КОМИСИЯТА

от 27.5.2021 година

относно промените в характеристиките на замразените финансови средства

ИСКАНЕ ЗА СТАНОВИЩЕ

В качеството си на пазител на Договорите Европейската комисия (по-нататък наричана „Комисията“) следи за прилагането на правото на Съюза от държавите членки под контрола на Съда на Европейския съюз („Съда на ЕС“)¹.

В контекста на ограничителните мерки, приети по силата на член 215 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС), националните компетентни органи (НКО) на държавите членки могат да поискат от Комисията да изрази становище относно прилагането на дадени разпоредби от съответните правни актове или да отправи насоки за изпълнението им. НКО могат също така да поискат от Комисията да отправи насоки за тълкуването на самия член 215 от ДФЕС.

Комисията получи искане от два НКО за становище относно промяната на характера и местоположението на замразените финансови средства по силата съответно на Регламент (ЕС) 2016/44 на Съвета от 18 януари 2016 г. за ограничителни мерки с оглед на положението в Либия и за отмяна на Регламент (ЕС) № 204/2011² („Регламента относно Либия“) и Регламент (ЕС) № 36/2012³ на Съвета от 18 януари 2012 г. относно ограничителни мерки с оглед на положението в Сирия и за отмяна на Регламент (ЕС) № 442/2011 („Регламента относно Сирия“).

КОНТЕКСТ

Въпросът, поставен от първия НКО, се отнася за подразделение на инвестиционен фонд от ЕС, в който банка, установена в ЕС, има участие от името на образувание, включено в списъка съгласно Регламента относно Либия. Питането на НКО е дали ликвидацията на това подразделение от управляващото инвестиционно дружество, последвана от замразяване на постъпленията, дължими на включеното в списъка образувание, по отделна сметка при установената в ЕС банка, би била съвместима с разпоредбите на Регламента относно Либия. НКО също така пита дали тези действия изискват предварително разрешение от НКО.

Вторият НКО отправя запитване за това дали банков клон, установен в държава членка, който е замразил сметка, открита в този клон от образувание, включено в списъка съгласно Регламента относно Сирия, има право да прехвърли (да „преосчетоводи“) сметката в банката майка, която се намира в Обединеното кралство, и дали такова прехвърляне изисква предварително разрешение от НКО.

Тъй като и двата въпроса се отнасят до тълкуването на понятието „замразяване на финансови средства“ и свързаните с него последствия, Комисията ще даде един общ отговор и за двата въпроса.

¹ По силата на Договорите единствено Съдът на ЕС може да издава правнообвързващи тълкувания на правото на Съюза.

² ОВ L 12, 19.1.2016, стр. 1.

³ ОВ L 16, 19.1.2012, стр. 1.

ПРАВНА ПРЕЦЕНКА

а) Правна уредба

В член 1, буква б) от Регламента относно Либия и в член 1, буква и) от Регламента относно Сирия замразяването на финансови средства е определено като предотвратяване на движението, прехвърлянето, изменението, използването, достъпа или боравенето с финансови средства по всякакъв начин, който би довел до промяна в техния обем, количество, местонахождение, собственост, владение, вид, предназначение или друга промяна, **която би позволила използване на финансовите средства**, включително управление на портфейл (добавен е получер шрифт).

В член 5 от Регламента относно Либия се постановява, че:

- 1. Замразяват се всички финансови средства и икономически ресурси, които принадлежат на физическите или юридическите лица, образуванията [и] органите, изброени в приложения II и III, или са притежавани, държани или контролирани от тях.*
- 2. Не се осигуряват на разположение финансови средства или икономически ресурси, пряко или непряко, на или в полза на физически[те] или юридическите лица, образувания или органи, изброени в приложения II и III.*
- 3. Забранява се съзнателното и умишлено участие в дейности, които имат за цел или за резултат, пряко или непряко, заобикалянето на мерките, посочени в параграфи 1 и 2.*

По същество подобна формулировка се съдържа в член 14 от Регламента относно Сирия.

Замразяването на финансови средства има за цел да предотврати всякакви действия, които биха позволили използването на средствата. Това означава, че по принцип не се изключват промени в някои характеристики на фондовете, при условие че не засягат непрекъснатостта на замразяването на активи.

б) Въпрос 1: Промяна в характера на замразените финансови средства

Промяната в характера на замразените дялове вероятно не би била в нарушение на замразяването на активи, постановено в член 5 от Регламента относно Либия, ако тази промяна не е позволила средствата да бъдат използвани (от никого), докато са в сила ограничителните мерки на ЕС. За да се гарантира изпълнението на това условие, е необходимо незабавното замразяване на получените постъпления.

Ограничителните мерки по своята същност не са нито наказателни, нито имат характер на конфискация, а представляват предохранителни мерки. Макар че Регламентът относно Либия изисква и дава право на операторите от ЕС да предприемат всички необходими действия за замразяване на финансовите средства, той не предоставя на тези оператори правото да се разпореждат с тези активи, нито да налагат на техните собственици тежести или загуби, които не са присъщи на замразяването на активи.

В сферата на компетентност на НКО е да провери и да се увери, че действията, от които произтича промяна в характера на средствата, не биха довели до възможност за използване на тези средства.

Освен това съгласно член 5, параграф 3 от Регламента относно Либия НКО следва да се увери, че горепосочените промени нямат за цел или резултат заобикаляне на съответното замразяване на активи.

в) Въпрос 2: Прехвърляне на местоположението на замразена сметка към Обединеното кралство

По силата на член 35, буква д) от Регламента относно Сирия разпоредбите на този законодателен акт, включително неговият член 14, се прилагат за всички юридически лица, образувания или органи по отношение на всякаква дейност, която те изцяло или частично осъществяват в рамките на Съюза. От това произтича, че даден намиращ се в ЕС клон на банка майка от Обединеното кралство, трябва, макар и да не е учреден или регистриран по законодателството на държава членка, да прилага регламента по отношение на извършван от него банков превод от ЕС към Обединеното кралство.

По силата на член 127 от Споразумението за оттегляне⁴ Обединеното кралство беше длъжно да прилага правото на ЕС до 31 декември 2020 г., когато изтече преходният период. До тази дата Обединеното кралство беше изцяло обвързано от ограничителните мерки на ЕС, като в Обединеното кралство преосчетоводените сметки щяха да подлежат на същите задължения за замразяване на финансови средства, каквито биха били приложими във всяка държава членка.

След 1 януари 2021 г. обаче няколко вписвания, включени преди това съгласно правото на ЕС, в това число Регламента относно Сирия, вече не са посочени съгласно правото на Обединеното кралство. В резултат на това тези вписвания вече не са обект на замразяване на активи в Обединеното кралство, нито са включени в консолидирания списък на тази държава. Това означава, че след 1 януари 2021 г. Обединеното кралство в качеството си на трета държава, не разполага с мерки, идентични на автономните ограничителни мерки на ЕС, включително приложимите спрямо Сирия.

Банката майка е била предмет на същите задължения за замразяване на финансови средства, както установения в ЕС клон, само до края на преходния период.

Затова от 1 януари 2021 г. преди преосчетоводяването на замразена сметка към Обединеното кралство, установеният в ЕС клон трябва да провери дали титулярят на сметката също е обект на замразяване на активи в Обединеното кралство. Ако случаят не е такъв, промяната на местоположението на замразената сметка към Обединеното кралство веднага би била равнозначна на нарушение на член 14, параграф 1 от Регламента относно Сирия. Ако въпросните финансови средства са в полза на посоченото лице, това би представлявало нарушение също така и на член 14, параграф 2 от Регламента относно Сирия.

Съгласно член 28 от Регламента относно Сирия операторите не носят никаква отговорност, ако те не са знаели и не са имали основателна причина да предполагат, че действията им ще са в нарушение на регламента. Комисията обаче е на мнение, че възможността в бъдеще Обединеното кралство да приеме различни ограничителни мерки трябва да бъде надлежно взета предвид.

В контекста на гореизложеното установеният в ЕС клон трябва да прецени какъв е рискът — и да направи необходимото за смекчаването му — от това ограничителните мерки на Обединеното кралство по отношение на Сирия да се различават от приетите от ЕС и следователно прехвърлянето в конкретния случай да бъде несъвместимо с тези приети от ЕС мерки. Комисията счита, че ако това не бъде направено, може да се стигне до нарушаване на замразяването на активите, постановено в член 14, параграф 1 от Регламента относно Сирия, ако промяната на местонахождението на замразената

⁴ Споразумение за оттеглянето на Обединеното кралство Великобритания и Северна Ирландия от Европейския съюз и Европейската общност за атомна енергия, 2019/C 384 I/01 (ОВ С 384I, стр. 1).

сметка впоследствие доведе до възможност за използване на държаните по тази сметка средства (независимо от кого). Ако въпросните финансови средства са в полза на посоченото лице, това би представлявало нарушение също така и на член 14, параграф 2 от Регламента относно Сирия. В сферата на компетентност на НКО е да провери дали въпросният клон е имал достатъчно основания да стигне до заключението, че прехвърлянето към Обединеното кралство не би позволило евентуално използване на въпросните средства.

Освен това по силата на член 14, параграф 3 от Регламента относно Сирия на операторите от ЕС, включително на банките, се забранява да участват съзнателно и преднамерено в дейности, чиято цел или резултат е, пряко или непряко, заобикаляне на замразяването на активи, наложено с член 14, параграф 1 от Регламента относно Сирия. По-обща забрана за съзнателното и преднамереното участие в дейности, чиято цел или резултат е заобикаляне, *inter alia*, на разпоредбите на член 14, се съдържа в член 27а от Регламента относно Сирия.

Прехвърлянето на сметки със замразени финансови средства към Обединеното кралство може да се извърши по изключение само при наличието на действителни и законово обосновани причини. Като се има предвид обаче, че породените от този контекст рискове за непрекъснатостта на замразяването на финансови средства може да започнат да се реализират след 1 януари 2021 г., ако тогава възникнат различия между ограничителните мерки на ЕС и ограничителните мерки на Обединеното кралство, както е в конкретния случай, и установеният в ЕС клон не е предприел разумни стъпки, за да предотврати промяната на местоположението, според Комисията това може да бъде счтено от НКО за признак, че въпросният клон е участвал съзнателно и преднамерено в дейност, чийто резултат е заобикаляне на замразяването на активи.

г) Предварително разрешение от НКО

Двата конкретни регламента не предвиждат принципни изисквания за предварително разрешение във връзка с промени, като описаните в запитванията на НКО. За да се гарантира обаче спазването на тези регламенти и еднаквото прилагане на ограничителните мерки на ЕС, в член 18, параграф 1, буква а) от Регламента относно Либия и в член 29, параграф 1, буква а) от Регламента относно Сирия се изисква операторите от ЕС да информират „незабавно“ НКО за замразени сметки и суми, включително за промени по тях. В същите разпоредби се постановява, че Комисията също трябва да бъде информирана. Освен това в съответствие с член 18, параграф 1, буква б) от Регламента относно Либия и с член 29, параграф 1, буква б) от Регламента относно Сирия операторите от ЕС също така са задължени да сътрудничат на НКО при проверките на предоставената информация.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Становището на Комисията е, че:

- (1) Промяната в характера на финансови средства, които са замразени по силата на Регламент (ЕС) 2016/44 на Съвета, би била несъвместима с посочения регламент, ако дава възможност финансовите средства да бъдат използвани от когото и да било във всеки един момент, докато са в сила ограничителните мерки на ЕС, или ако има за цел или резултат заобикаляне на замразяването на активи. В сферата на компетентност на НКО е да провери и да се увери, че действията, от които произтича промяна в характера на замразените финансови средства, не биха довели до**

възможност за използването им или до заобикаляне на замразяването на активи.

- (2) Промяната в местоположението на сметка, замразена по силата на Регламент (ЕС) № 36/2012 на Съвета, от държава членка към Обединеното кралство, би била несъвместима с посочения регламент, ако дава възможност финансовите средства да бъдат използвани от когото и да било във всеки един момент, докато са в сила ограничителните мерки на ЕС, или ако има за цел или резултат заобикаляне на замразяването на активи. Операторите от ЕС трябва да предприемат мерки за избягването на такава несъвместимост, като вземат предвид възможността след 1 януари 2021 г. съответните политики на ЕС и на Обединеното кралство по отношение на ограничителните мерки да се различават по начин, който би позволил използването на прехвърлените средства. В сферата на компетентност на НКО е да провери и да се увери, че действията, от които произтича промяна в местоположението на замразена сметка към Обединеното кралство, не биха довели до възможност за използването на финансовите средства, нито до заобикаляне на замразяването им.
- (3) Операторите от ЕС са длъжни да информират „незабавно“ НКО и Комисията за промени, засягащи замразени сметки и суми, и да сътрудничат на НКО при проверката на тази информация.

Съставено в Брюксел на 27.5.2021 година.

За Комисията
Mairead McGUINNESS
Член на Комисията

ВЯРНО С ОРИГИНАЛА
За Генералния секретар

Martine DEPREZ
Директор
Вземане на решения и колегиалност
ЕВРОПЕЙСКА КОМИСИЯ